

AGENDA WIB 2011 oktober/november/december

Huize Steenstraete om 20u.stipt.

-13 oktober: Herfstvergadering, zie aub.in dit HWB149, we starten reeds om 19uur30 : lidgeld innen

-10 november: Vliegplank lezen door Jos Beyers

-15 december: Open Bestuursvergadering. Alle leden worden hierop uitgenodigd. Zie in dit HWB149 voor meer uitleg

Vergaderzaal: Gebroeders Van Raemdonckkring

Huize Steenstraete, Nieuwstraat 86

te 9100 Sint-Niklaas

Geleide wandelingen e.d.

HOF ter SAKSEN

Raadpleeg www.hortus-ter-saksen.be

Meer dan een bezoek waard. 's Zondags cafetaria!

Het Waasse Bieke (HWB), infoblad van de Wase Imkersbond (WIB)verschijnt rond: de 15de van januari, april,juli en oktober.

Artikels en mededelingen moeten **30 dagen voor de verschijningsdatum** Op het redactieadres toekomen.

HET WAASSE BIEKE SINDS 1981.

Afgiftekantoor : 9100 Sint-Niklaas 1

W A S E I M K E R S B O N D

H I E T W A A S S E B I E K E

31ste jaargang nr 149 oct.nov.dec. 2011

Driemaandelijke imkersinfo

**België—Belgique
P802138
P.B.
9100 St.Niklaas
BC 30932**

Aandacht voor het lidgeld 2012
Zie het formulier in dit Waasse Bieke aub.

**VOOR en DOOR
MILIEUBEWUSTE BIJENHOUDERS
IN HET LAND VAN WAAS**

V.u.en afz. Jos S. Beyers Westakkerlaan 26
B-9120 Beveren

Website WIB <http://www.waseimkersbond.be>

E-mailadres voor HWB(secretariaat) : secretariaat.wib@hotmail.com

Deze imkerinfo "Het Waasse Bieke" (HWB) is het contact- en informatieblad van de Wase Imkersbond (WIB) Deze imkerinfo verschijnt vier maal per jaar telkens op 70 exemplaren.

OVERNAME Publ. HWB:

Alle in deze imkerinfo gepubliceerde artikelen, meningen en inzichten blijven onder de verantwoordelijkheid van de respectievelijke auteur. Overname van artikelen en afbeeldingen zijn toegelaten mits mededeling aan de redactie van HWB en bij publicatie is bronvermelding noodzakelijk.

UITGEZONDERD: De tekeningen met tekst "t korfje". Hiervoor is de toelating van de tekenaar vereist. (adres Redactie)

Redactieadres HWB

Paul Van Steirteghem, Bookmolenstraat 19, 9111 Belsele
E-mail: admin@waseimkersbond.be tel. 03.772 37 16

vu HWB:

Jos. S. Beyers Rubenslei 1 bus 15 2018 Antwerpen
E-mail: domus.apis@skynet.be tel. 03 775 57 34

Secretariaat WIB :

Gilles Coolen , Lindenstraat 30,B-2070 Zwijndrecht
E-mail: secretariaat.wib@hotmail.com tel 03 252.58.54

Rekeningnummer WIB : BE41 0680 3531 6010 BIC: GKCCBEBB

Betalingen aan de WIB of aan HWB via een buitenlandse rekening of financiële instelling kan extra onkosten meebrengen. Deze onkosten worden geweigerd door de WIB en HWB en zijn ten laste van diegene die de betaling doet

Informatiecentrum Bijenteelt Kon. V.I.B.

Informatiecentrum voor de bijenteelt van de K.V.I.B., Krijgsbaan 281-S35 B-9000Gent. Voor alle informatie Bijenteelt en aanverwante onderwerpen

09/264 49 25

Werken mee aan dit HWB:

Jos Beyers, Fons Wuytack, Paul Van Steirteghem,
Chris De Jongh, Willy Devriese, Coolen Gilles
Ingrid Vinck, Smet Geert, Maes Hugo, Guido Van De Putte

BESTUUR WIB

Beyers Jos S. , Rubenslei 1 bus 15 2018 Antwerpen Voorzitter vu HWB.Medewerker maandblad VIB. Afgevaardigde WIB Milieuraad Beveren	mail: domus.apis@skynet.be 03/ 775 57 34
Wuytack Alfons , Puchelstraat 24, B-9120Vrasene Vice-Voorzitter	mail: fons.wuytack@telenet.be 03.775 01 29
Coolen Gilles , Lindenstraat 30, B-2070Zwijndrecht Secretaris WIB	mail: secretariaat.wib@hotmail.com 03 252 58 54
Devriese Willy , Drie Lindekens 48 B-9120Beveren Verantw. Bijenstand Hof ter Saksen. Plaats-ervanger WIB Milieuraad Beveren. Bestuurslid KOIV	mail: willy.devriese1@telenet.be 03 755 15 65
De Jongh Chris , Transvaalstraat 56, B-2600Berchem Bestuurslid. Verslaggeving activiteiten	mail: christina.dejongh@lid.kviv.be 03 230 26 38
Nicque Marc , Iepenstraat 92 B-9100 Sint-Niklaas Bestuurslid. Verantw. 2de verslaggever bestuursvergaderingen, koninginnteelt.	mail: marc.nicque@telenet.be 03 771 58 96 Voordrachten en cursussen
Van De Putte Guido , Sint Jansdam 18, B-9160 Eksaarde. Bestuurslid. Verantw.bijenflora. Microscopisch	mail: Guido.vandeputte@telenet.be 09 346 75 95 Onderzoek bijen
Van Steirteghem Paul , Bookmolenstraat 19, B-9111Belsele Afgev. Stramin.Webmaster WIB. Hoofdredacteur HWB.	mail: admin@waseimkersbond.be 03.772 37 16 Penningmeester WIB
Smet Geert , Droogveldstraat 201 B-2880 Mariekerke (Bornem)	mail: smetgeert@gmail.com 0496.591438

Medewerker

Pilaet Leon, Eeckbergstraat 45 B-9170 Sint-Gilles
Bijenziektedienst, Microscopisch onderzoek bijen. Assistent Bijenteelt
 GSM 477 76 87 58

BIJENWEIDE

Wij zijn met de bijenweide bezig om krokusbollen aan te kopen in de groothandel ten voordele van de imkers. Krokussen in de omgeving van de bijenhal zijn ideale stuifmeelleveranciers in het vroege voorjaar en worden daarom ook zo druk bezocht door de bijen.

Het is de bedoeling om deze knollen te verdelen aan onze leden .

Per lid kan men max. 20 knollen aanvragen voor de prijs van slechts 0,5 euro/ 20 bollen.

Laat je mij zo vlug mogelijk weten hoeveel je er nodig hebt , we zorgen dan wel dat dit bij jullie terecht komt .
Guido

Bestellingen te doen via Guido Van De Putte

guido.vandeputte@telenet.be

Betaling na bestelling kan gebeuren op de rekening van de WIB rekening nummer bij Dexia:
BE41 0680 3531 6010 BIC GKCCBEBB

De Voorzitter zegt:

Waarde Vrienden, Ijverige Leden en Sympatieke Sympatisanten van onze Glorierijke Wase Imkersbond, Nogal een gewaagde titel hiervoor. Ijverige Leden en Sympatieke Sympatisanten gaat nog. Maar Glorierijke?! Inderdaad. Als we even over de schouders terugkijken en wat we dan vaststellen wat er dit jaar gepresteerd is door onze WIB! Vooral door enkele leden en de bestuursleden. Nog eens onze uitdrukkelijke dank voor de prestatie, meisjes en jongens. Moet ik het nog eens opsommen wat er gepresteerd is? Initiatie Cursus, dank Willy en lesgevers. Symposium, opnieuw dank Willy en helpers. Reuzenbijenkorf, dank aan de vlijtige werkers en nog eens proficiat voor de geleverde prestatie. Het mocht er zijn. Spijtig voor de gemiste kans van de Oost-Vlaamse Imkers. Van de ongeveer 500 leden KOIV mochten we er op de Oost-Vlaamse Imkerdag op 14 mei maar een tiental tellen. Maar als voorzittende van zulke geestdriftige WIB-werkers kan ik mij een gelukkig man noemen. Ik weet dat er nog meer helpers zouden geweest zijn indien zij de tijd konden opbrengen om een handje toe te steken. Er komt nog wel een gelegenheid om jullie goede wil te tonen. Over goede wil gesproken! Vorig jaar konden wij de bestuursrangen al verstevigen en ,zeer belangrijk, verjongen. Maar nog steeds kijken we uit naar leden die de stap durven zetten. Welkom. En zeg nu niet dat jullie geen tijd hebben. In oktober krijgen we de kans om ons in regel te zetten met de lidgelden voor 2012. IK durf hopen dat jullie ditmaal opnieuw onze secretaris en penningmeester gemakkelijk gaat maken door alles op tijd te regelen. Mogelijkheden genoeg, via bank en overschrijving of rechtstreeks bij onze bijeenkomst op de tweede donderdag van oktober. We doen eveneens een oproep om onze Jaarkalender 2012 in te vullen met jullie voorstellen voor Voordrachten. Beste Imkers, hiermee is het belangrijkste gezegd en het ganze bestuur hoopt jullie dikwijls te mogen ontmoeten op onze vergaderingen. Tot weldra, de Jos, voorzittenden van Glorierijke WIB.

EEN TUIN VOL BLOEMEN

Het is een droom van iedere imker, een zo groot mogelijke tuin te bezitten waarin er plaats genoeg is voor zijn bijenstand, en een omgeving met allerlei bloemen. Maar dat laatste daar moet hij zelf voor zorgen en om zijn bijen een heel jaar aan het werk te zien moet hij beginnen in het najaar bloemen te zaaien of planten te zetten die in het voorjaar het eerste stuifmeel en nectar voortbrengen op een zonnige dag en een temperatuur boven de 10 graden. Ik denk dan aan koolzaad of raapzaad die eerst in bloei staan en de bijen vlijtig de gele bloempjes bezoeken. Daarna in het vroege voorjaar zaaien we het zakje zaad dat we ieder jaar ontvangen van het Oost-Vlaamse bestuur uit, LETOP het is voldoende om een oppervlakte van 10 op 10 vierkante meter te bezaaien, of kan ook op een voldoende groot balkon gezaaid worden van een appartement, een bloemen bak lijkt me wat te klein, want heel wat van die bloemen groeien wel 2 meter hoog als de grond vruchtbaar genoeg is. Zulke bloemenstruik belet dan het uitzicht van uit het huis, tenzij u ook nog een bijenvolk op het dak staan hebt, denk dat er geen honingbijtje het zal vinden. Als deze zijn afgebloeid is de Zomer ver gevorderd, u mag van geluk spreken dat er in het najaar in uw omgeving nog pompoenen staan die lang in het najaar nog bloeien en zo voor een goede afwisseling van goed stuifmeel zorgen voor de bijen, het zal hun in de lente goed van pas komen. Een ander bijenplant die in iedere tuin moet aanwezig zijn is Bernagie die lang en veelvuldig bloeit en waar de bijen op verzot zijn

Fons.

LIDGELD 2012

Ook dit jaar geven we onze leden een unieke kans om EN Het Waasse Bieke EN 't Groene Waasland in een slag in huis te halen. Alleen trouwe leden kunnen van deze mogelijkheid genieten.

't Groene Waasland is een tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift over de natuur in het Land van Waas. Het wordt samengesteld door niet minder dan NEGENTIEN verenigingen (waaronder ook jouw vertrouwde WIB) die begaan zijn met de natuur en milieu in onze eigen streek.

Wat is een Combi-abonnement?

Normaal lidgeld WIB : €30.00

Normaal lidgeld 't Groene Waasland: €6.00

Dus totaal: €36.00

Maar het combi-abonnement kost U slechts €34.50

In deze economische slechte tijden bespaart U hiermee €1.50.

LET WEL! Er is GEEN spraak van een prijsdaling. Het losse abonnement voor 't Groene Waasland blijft €6,00. De vermindering wordt deels gedragen door de WIB en door 't Groene Waasland.

Met dit Combi-abonnement blijft je optimaal en goedkoop op de hoogte over je hobby, de prachtige natuur en de milieuproblematiek van bij ons.

Lid voordelen zijn: Maandelijks tijdschrift van de Kon.V.I.B. Verzekering. Vrije toegang tot alle vergaderingen van de WIB Driemaandelijks bijen-info Het Waasse Bieke

Als **bijlid** betaalt u €10,00 en u ontvangt alleen HWB

Per overschrijving aan de Wase Imkersbond 068-0353160-10 over te maken met de vermelding van uw naam+lidgeld 2012 +geboortejaar in de mededeling.

Leden die over een e-mailadres beschikken en dit nog niet kenbaar hebben gemaakt aan de WIB vragen wij dringend dit te doen voor een snelle communicatie indien nodig.

GGO-HONING

GGO-honing niet zomaar op de markt

Honing en voedingssupplementen met sporen van gengewassen (GGO's) mogen niet zomaar verkocht worden. Dat stelt het Europees Hof naar aanleiding van een rechtzaak, aangespannen door Duitse imkers wiens honing besmet was geraakt door GGO-zaden. De zaden waren afkomstig uit nabijgelegen GGO-maïsvelden.

Duitse deelstaat Beieren legde de velden met GGO-maïs aan voor onderzoeksdoeleinden, maar stuifmeel uit de genmaïs kwam onbedoeld in honing van imkers terecht. "De vermenging van gengewassen met natuurlijke organismen gaat sneller en onverwacht dan voorheen door autoriteiten werd gesuggereerd. Werd voorheen alleen rekening gehouden met vermenging met natuurlijke gewassen, nu blijkt dat gengewassen ook invloed hebben op heel andere organismen en voedingsproducten," stelt Europarlementariër Kartika Liotard van Europees Verenigd Links / Noords Groen Links, die pleit voor een Europees totaalverbod op de teelt van GGO's.

"Deze uitspraak is goed voor milieu en voedselveiligheid," zegt Liotard. "Dat gengewassen niet zonder invloed naast natuurlijke organismen kunnen bestaan, is nu in elk geval duidelijk. De EU moet kiezen voor een zero-tolerance beleid ten aanzien van GGO's."

bron: Europees Verenigd Links / Noords Groen Links, 05/09/11

Het Korfje 149

WOORDJE VAN DE SECRETARIS

De zomer, een vochtige zomer met een temperatuur die dik onder de normale temperatuur lag. Ook ik heb er last van gehad. Zeker wanneer je als werkende mens meestal lijdzaam moet toekijken wanneer je op het werk de zon ziet schijnen en wanneer je huiswaarts keert je bakken regen over je heen krijgt. Neen heel denderend was het dit jaar niet. Ik vraag me af of het humeur bij de bijen ook beneden alle pijl was. Ik kan me voorstellen dat je, als een bij zo op de vliegplank niet veel zin hebt om je vleugels te spreiden, en met het risico je leven te laten als zo'n enorme regendruppel op je af komt. Ook zij hebben liever mooi weer denk ik. Onlangs zag ik beelden op de TV van overstromingen op een of ander continent en elders zag je dan bosbranden. Dan stel ik me soms ook de vraag dat er op die plaatsen ook wel bijenstanden ten onder gaan. Het zal je maar overkomen als imker, nog niet genoeg miserie om met allerlei behandelingen probeert je bijen gezond te houden. En als je op een bepaald moment de boel ziet verdwijnen, weggespoeld of anderzijds letterlijk in zak en as. Als ik daar aan denk, dan vind ik het niet erg om tijdens het huiswaarts keren van het werk, bakken regen over me heen te krijgen. Ach zo zie je maar, het kan altijd nog erger. En of onze bijen er wakker van zullen liggen? Ik denk het niet. Eruit, door de regen fourageren om zo het volk in leven te houden. De winter zal weldra terug voor de deur staan. Nu maar hopen dat ze rustig doorheen die periode van rust komen. Ik denk dat velen onder jullie dezelfde mening zijn toegedaan. In afwachting van volgend artikel, groet ik jullie allemaal.

De secretaris

VERSLAG LEDENVERGADERING 8.9.2011

Jos roept iedereen op alle activiteiten te melden, in verband met verkrijgen van subsidies. Hernieuwen lidgeld op 13 oktober, let ook op de aankondigingen in HWB voor november en de Ambrosiusviering in december.

Spreker van vanavond is onze nieuwe aanwinst in het bestuur, Geert Smet. Hij heeft zich verdiept in de meest recente manieren om de varroa te bestrijden, en dan vooral in wat mag en niet mag.

Varroa is nr 1. Het is om te beginnen een broedziekte en dan vooral op darren. Als er geen darren meer zijn, zitten ze ook in de cellen van de werksterbijen. Dit is de periode dat de winterbijen gevormd worden, dus een zware besmetting in deze periode betekent een verzwakkend volk, dat ook nog eens veel vatbaarder is voor allerlei andere ziekten.

Besmetting vaststellen :

- Gaten in darrenbroed
- Gevallen mijten tellen
- Kreupele bijen

Bestrijding is nodig bij mijtenval vanaf 10/week in de winter of vanaf 70/week in de zomer. Eerste producten hebben ondertussen resistente mijten gekweekt. Dit gebeurt niet met etherische oliën en/of organische zuren. Een natte zomer geeft een veel snellere besmetting.

De bestrijding moet in orde zijn met de voorschriften van het FAVV. Op dit moment is alleen thymol toegelaten. Mierenzuur en oxaalzuur gedoogd, mogen niet gebruikt worden in contact met honing, en enkel op voorschrift van de dierenarts.

Natuurlijke manieren

- Darrenraatmethode (pakkans = 20 à 30%) kan enkel in de zomer
- Raten regelmatig vernieuwen (over heel het jaar 100%)
- Zwermen (= broedstop)
- Kunstzwerm
- Thermokast
- Broedbeperking (zie maandblad voor meer uitleg)
- Genetische selectie op poetsgedrag, kweken van Primorsky bij
- Tijdig koninginnen verjongen
- Zorgen voor gezonde huishouding in de kast

. Vervolg op blz.7

DAGBOEK CIL

Soms ontbreekt de zo nodige inspiratie om een dagboek neer te zetten in Het Waasse Bieke. Trouwens CIL staat niet voor een naam maar betekent 149 in het Latijn. C voor 100, I vor 1 en L voor 50. Als de I voor de 50 staat moet men dit lezen als volgt: 50-1=49. Hoe doorgedreven ik zocht nergens vond ik iets wat de moeite was om dit dagboek in te vullen. Maar toen dacht ik aan de voorbije mislukte zomer. De tijd dat onze biekes lustig op zoek zouden moeten zijn naar nectarbronnen en de tijd van heerlijke honingogosten. Maar ook de gemiste kans om het zonnige ogenblik van aangename BBQ's in de tuin met familie of vrienden. Toch werd er geoogst van hetgeen onze bijtjes ijverig verzamelden toen het weer wat beter werd. Maar van heerlijk "braai"-momenten (Zuid-Afrikaans voor BBQ) in het groen? Neen, daar was dan het weer niet voor. Maar met gedachte op komende zomer (positief denken) zou ik hier wel eens willen spreken over deze soms aangename bezigheid. Is onze "barbecue" afgeleid van het Franse woord "barbe-queue"-van kop tot staart- of eerder van het Haïtiaanse "barbacoa" – wat dan weer "braden in kuil"heet, Vast staat dat barbecueën een familiaal of sociaal gebeuren is en overgewaaid uit Amerika. Het blijkt dat de barbecue , let op de schrijfwijze want barbeque is foutief, zeer populair was in de streek rond Virginia in de 17^e eeuw. Het is daar nog steeds een teken van welstand om bij gelegenheid een heel dier aan het spit te roosteren boven een greppel gevuld met houtskool. Trouwens onze burens in Duitsland hielden eraan om een gans varkentje aan het spit te braden. Met "Sauerkraut und Sempf" – zuurkool met mosterd – een heerlijke delicatessen. Het water loopt me in de mond alleen al bij de gedachte, Een barbecue –afgekort BBQ of bbq – is een gebruiksvoorwerp waarmee men vlees en andere producten kan bereidenn door deze te roosteren op houtskool. De kooktechniek kan met ook wel barbecueën noemen. Maar mag ik jullie een humoristische raad meegeven? Maak er a.u.b. geen "barbeknoeien" van... . Na al dat gebarbecueët zou ik dit dagboek nog vergeten te eindigen met: ZONDER BIJEN GAAT HET NIET.
Domus Apis

Zilverlinde nefast voor hommels?

Alternatieve nectar- en stuifmeelleverende planten en bomen zorgen ervoor dat voedselconcurrentie tussen hommels en honingbijen minder sterk wordt. Hierdoor treedt minder hommelssterfte op. Extra voedselvoorziening zal sowieso de plaatselijke populaties van hommels en (honing)bijen versterken en weerbaarder maken voor eventuele verliezen. Vooral planten die tijdens de zomermaanden bloeien, zoals braam, distels, lavendel en dopheide, zijn nodig om een continue aanvoer van voedsel te voorzien. Hierbij wordt best gestreefd naar inheemse én streekeigen plantensoorten. Deze zullen ook voor andere insecten een welkome bron van nectar en stuifmeel vormen.

Tekst en foto: Jens D'Haeseleer (Natuurpunt Studie)

HONINGBIJEN ALS BIO INDICATOR

Honingbijen kunnen veel meer dan bestuiven of honing maken. De dieren kunnen gebruikt worden als 'milieu-monitor' omdat het prima verklikkers zijn voor de aanwezigheid van metalen in het milieu. "De bij als bio-indicator is een relatief eenvoudig meetinstrument. Dat kan een oplossing zijn voor landen waar geen ingewikkelde meetsystemen voorhanden zijn", verklaart onderzoeker Sjef van der Steen van Wageningen Universiteit. Bijenonderzoeker van der Steen gebruikte bijenvolken om de concentratie van metalen te meten in het milieu. De bijen fungeren als een soort stofzuiger tijdens hun zoektocht naar stuifmeel en nectar. Vooral fijn stof dat aan de bij blijft plakken, blijkt een bron van metaaldeeltjes. De onderzoeker meet vervolgens de bijen op gezette tijden door. Dat levert een soort vingerafdruk op van de milieukwaliteit in het leefgebied van de bij. "Bijen zijn overal en kunnen dus als bio-indicator ingezet worden op plekken waar geen ingewikkelde meetsystemen voorhanden zijn", zegt van der Steen. "Bijen hebben ten opzichte van andere insecten het voordeel dat ze op een centrale plek terugkomen. Bovendien bestrijken ze op zoek naar voedsel een vrij groot gebied, zo'n zeven vierkante kilometer." De bijen zijn slechts een verklikker want de metingen zeggen niks over de bron van een eventuele vervuiling

ACTUEEL

Alhoewel suikerriet in elk tropisch-Amerika's tuin of tuintje voorkomt kennen de Ahweriyos, een semi nomadenvolk op de grens tussen Brazilië en Suriname, geen landbouw, dus ook geen suikerriet. Maar wel honing, waar ze zeer verlekkerd op zijn. Deze primitieve stam bleef tot voor een twintigtal jaren nog verstoken van, gelukkig voor hen, van de westerse invloeden. Voor de honing die ze vinden in de uitgestrekte jungle hebben zij TWINTIG namen. Zij bewaren die wilde honing in een palmblad en gebruiken het deels voor geneeskrachtige doeleinden en deels voor krachtvoedsel.

(Bron: Medicine Quest-In Search of Nature's Healing by Mark.J.Plotlin)

VERVOLG VERSLAG LEDENVERGADERING 8.9.2011

Verdampingsgiften

Mierenzuur

Thymol

Contactgif

Oxaalzuur

Grijze zone : producten die toegelaten zijn of geweest zijn in sommige landen, maar op dit moment niet toegelaten zijn door FAVV

Apiguard

Api life VAR

Beevital-hiveclean

Tactik – Amitraz

Apistan

Perizin

Aandachtspunten

Niet behandelen als het niet nodig is! Het is altijd een belasting voor de bijen.

Etherische oliën : zorgen voor voldoende circulatie

Darren zijn nodig, ze nooit allemaal verwijderen.

Koninginnen testen op poetsgedrag

Er zijn ook goede bacteriën die de volkeren zouden helpen om gezond te blijven

Producten zoals Amitraz blijven achter in de was

Denk ook altijd aan eigen veiligheid (handschoenen, masker, ...)

Tot slot stelt de spreker de afgedrukte versie van zijn voordracht ter beschikking

HET NIEUWSGIERIGE BIEKE

In de laatste bestuursvergadering werd besloten een beroep te doen op ALLE leden voor het samenstellen van onze Jaarkalender 2012. Jullie ervaring is dat we dit al veel jaren doen, maar wij weten ook dat er vraag is naar bepaalde onderwerpen. Voor zover hebben wij de kalender al ingevuld met vaste items (Voor- en Najaarsvergadering volgens de statuten – Ambrosius). Maar er blijven nog veel “blanco spots” in te vullen. Hier rekenen wij op jullie allen. Rekening houdend met het tijdstip van bepaalde onderwerpen (wij gaan niet spreken over uitwinteren in oktober bvb, maar zouden dit onderwerp wel in februari/maart kunnen brengen). Een ander probleem is de geschikte voordrachtgever te vinden. Bovendien is het de laatste jaren moeilijker en moeilijker nog deskundige mensen te vinden die willen spreken over een bepaald onderwerp. Of die naar ons Soete Land van Waas willen komen op een avond. Maar wij blijven zoeken.

Nog in te vullen: maanden maart-april-mei-juni-september-november 2012. Daarom nu onze oproep om samen de Jaarkalender 2012 op te stellen. Werken jullie mee? Graag uw inbreng. Jullie krijgen de gelegenheid op onze Najaarvergadering

Weetje: *Honing is het enige voedsel dat nooit bederft.*
Seniorennet26/7/2011

ZILVERLINDE NEFAST VOOR HOMMELS?

Bericht uitgegeven door Natuurpunt Studie op dinsdag 5 juli 2011
Eind juni werden op verschillende plaatsen massaal dode hommels onder bloeiende lindes teruggevonden. Het betrof steeds enkele tientallen tot honderden dieren die vaak nog even op de grond rondkropen voor ze de geest gaven. Vooral de grote aantallen Aard- en Veldhommels waren hierbij opvallend, maar ook soorten als Steenhommel en Boomhommel deelden in de klappen.

Boosdoener is meestal de Zilverlinde (*Tilia tomentosa*) of Krimlinde (*Tilia x euchlora*) waarop deze hommels foerageren. Lange tijd werd gedacht dat mannose, een voor hommels onverteerbare suiker, in de nectar van deze lindes de oorzaak was van de massale hommelssterfte. Mannose werd echter nooit teruggevonden in de nectar of in de hommels zelf. Een plausibeler theorie is die waarbij concurrentie tussen insecten onderling een belangrijke rol speelt. Lindes trekken immers massa's bloembezoekende insecten aan. Het gros hiervan zijn honingbijen en hommels. Honingbijen, hoewel vaak meer dan tien keer zo abundant als hommels, worden zelden dood aangetroffen onder lindes. Zij zijn dan ook efficiëntere foerageerders en blinken ook op communicatief vlak uit. Hierdoor worden hommels vaak doodgeconcurrerd. Soms is de concurrentiedruk echter zo groot, dat ook honingbijen het loodje leggen. De aantallen dode honingbijen en hommels onder een linde kunnen dus soms even hoog zijn. De impact op hommelskolonies is echter veel groter. Hommels hebben kleinere kolonies met slechts enkele tientallen tot honderden werksters. Een verlies van zo'n 100-200 werksters per dag zal dan ook een enorme impact hebben op lokale kolonies. Ook het afsterven van nieuwe hommelskoninginnen betekent een ramp voor het voortbestaan van de lokale kolonies. Voor honingbijen kunnen deze laatbloeiende lindsorten dan wel een zegen zijn, voor hommels zijn ze eerder een pest. Zilver- en Krimlindes worden dan ook ten sterkste afgeraden als laanboom. Zomer-, Winter- of Hollandse lindes kunnen als inheems alternatief dienen

Vervolg tekst zie blz.18

Herfstvergadering en 2de Statuair vergadering

AGENDA HERFSTVERGADERING 2011. TWEDE STATUTAIRE VERGADERING Donderdag 13 oktober 2011

Van 19.30 u. tot 20.15 u.:Innen van de Lidgelden 2012
Openings- en verwelkomingswoordje van de Voorzitter
Vaststellen van de agenda eventuele voorstellen van de leden
Secretaris en mededelingen
Penningmeester aan het woord
Gezondheidsdienst
Woordje van Hoofdredacteur van Het Waasse Bieke
Voorstelling Jaaragenda 2012 (de leden brengen hun voorstel in)
Verkiezing en herverkiezing leden van het Bestuur
(kandidaten kunnen zich melden tot voor de verkiezing)
(nieuwe bestuursleden DRINGEND gezocht)
Varia
Vragen en antwoorden

Tweede Deel van de Vergadering

Niet te missen want Willy spreekt over

“Onderhoud van je materiaal

Vervolg van Blz.10 Mijn Eerste Zwerm

begonnen als soldaatjes in een rij naar boven te marcheren, en liepen één voor één de kast binnen. Ik stond erbij en ik keek er naar, (nat van het zweet en mijn kapsel op halfzeven, scheel van de honger, want nog niet gegeten, maar zo trots als een pauw) en ik vond het prachtig !

Zo, Willy, Jos, dit moest ik even kwijt, zeg nooit meer "t Is maar een vrouw".

Vele groetjes van een dolgelukkige leerling,

Ingrid Vinck

NvdR: Schrijfster drong er op aan om langs deze weg Patrick Van Raemdonck te bedanken voor de doorgevoerde "brainwash"

ACTUEEL-WEERSTAND GGO'S

Weerstand ggo's laait op na 'honing-arrest' van EU-hof
Honing die besmet is met stuifmeel afkomstig van genetisch gemodificeerde gewassen kan niet zonder label of speciale voorafgaande toestemming verkocht worden. Dat heeft het Europees Hof van Justitie dinsdag beslist.

Tegenstanders grijpen het arrest aan om het naast elkaar bestaan van ggo-gewassen en gangbare gewassen opnieuw in vraag te stellen.

Het Hof moest zich uitspreken over de zaak van een Beierse imker, die zijn honing niet langer mocht verkopen omdat die besmet was geraakt met sporen van ggo-mais van Monsanto die werd geteeld op een 500 meter verderop gelegen proefveld.

In het arrest bevestigt het Hof dat honing en voedingsmiddelen die ggo-sporen bevatten niet zomaar verkocht kunnen worden. De producten moeten een ggo-label meekrijgen of een speciale goedkeuringsprocedure ondergaan, ongeacht de proportie ggo-materiaal in het product en ongeacht de vraag of het stuifmeel al dan niet met opzet in de honing is beland.

Tegenstanders gebruiken het arrest om de haalbaarheid van co-existentie van ggo's en andere gewassen in twijfel te trekken. "Deze juridische uitspraak onderstreept de noodzaak voor Europese regelgeving die producenten en consumenten beschermt tegen besmetting van hun voedselproducten", aldus europarlementslid Bart Staes van de Groene Fractie.

Meer info: Judgment Court of Justice.
bron Belga
07/09/2011
mvg,Hugo Maes

MIJN EERSTE ZWERM

Zo fier als "een gieter" kan ik jullie vandaag melden, dat ik deze morgen, " helemaal alleen, en zonder enige hulp " mijn eerste zwerm geschept heb.

Op aanraden van Patrick, mijn peter, had ik me onlangs gemeld bij politie en brandweer voor de regio Temse, Kruibeke, om zwermen op te halen. We zouden dat dan samen doen, want voor een beginnening als ikzelf is dat toch niet zo evident.

En deze morgen om 7.45 u kreeg ik een sms van de politie of ik dringend wou bellen naar een firma in Elversele.

Daar hing een zwerm bijen onder een afdak, zo groot als een klein emmertje vol, en of ik even wou verwittigen als ik niet kon.

Vijf keer gebeld naar Patrick, en wat dacht je, ik kon die niet bereiken.

Heel even was ik lichtjes in paniek, want ik had al beloofd aan die bedrijfsleider dat ik zeker zou komen, en ik had helemaal nog geen schepkorf. Maar ik wou me niet laten kennen.

Even nagedacht (gelukkig ben ik met een bakker getrouwd), en even later stond ik klaar met een lege bakkerston (die ik nog snel ingesmeerd heb met een handvol gras), een oude gordijn, 2 elastieken, een spuitbusje water, en een oude panty waarvan ik de benen dichtgeknoopt had (je moet vrouw zijn om erop te komen hé), en een baksteen om onder die ton te leggen.

Aangekleed als een eskimo (2 broeken, een sweater met lange mouwen om aan te doen onder mijn kapruin, broek in mijn sokken, laarzen en handschoenen) ben ik dan maar vertrokken.

Toen ik daar aankwam, stond het personeel al te kijken van achter het raam, en ik zag ze denken " oei, 't is een vrouw ", maar ik zou geen Ingrid heten, als ik me daardoor uit het veld zou laten slaan.

De zwerm hing zo'n 2,5 m hoog, en het was een ferme tros, de baas van de firma had niet gelogen. Gelukkig had de man een trapladder ter beschikking, want eigenlijk heb ik een beetje hoogtevrees. En ik kon er net aan, als ik op mijn tenen ging staan.

Om een lang verhaal kort te maken, ik heb die zwerm in die ton gekregen, door er een beetje mee te schuiven, viel de zwerm met een plof erin. Ton omgedraaid op de gordijn die ik open gespreid had, baksteen eronder, in de hoop dat de koningin erbij zat, zodat de rest ook zou volgen, en gelukkig was dat zo. Nog een tijdje gewacht. En tegen alle regels in, heb ik dan maar mijn gordijn rond die ton geknoopt, elastieken er rond,

panty erover getrokken voor alle zekerheid, en ben ik dan maar héél snel naar huis vertrokken (gelukkig geen politie tegengekomen) Thuis gekomen, was ik er niet gerust in, want in zo'n ton, zouden die nog wel zuurstof genoeg hebben ? Ik heb die zwerm dan maar onmiddellijk in mijn kast geslagen, die ik ook op voorhand ingewreven had met een flink handvol gras. Bijen erin, dak erop, vliegkat open gezet, maar ik had nog een ferm aantal bijen op die gordijn zitten. Ik heb toen die gordijn rond mijn vliegplank gelegd, 2 stenen erop, achteraan ook een steen, zodat ik een soort "oploop-plank" had.

En toen gebeurde, " wat Jos zo mooi verteld had in de les", plots begonnen de bijen op de vliegplank allemaal te stertelen, en de bijen op mijn ge-improviseerde aanloopplank

VERVOLG PRIMORSKY BIJEN DEEL 3

Bovendien waren de jonge ramen toen al hevig gepropoliseerd (donkerbruine ramen betekent isolatie van de ziektekiemen).

Eind augustus werd een **tweede behandeling** met EMK-tabletten gegeven, maar voor de ene kast was het te laat. Op 11 september wisten we ook ineens wat de 'verdwijnsiekte' was. Geen koningin meer te bespeuren en nog enkele bijen die probeerden de rovers af te wenden. **Roverij** : een **belangrijke verspreider van varroa** naar min of meer gezonde bijenvolkeren. In de andere kast waren er nog een handvol bijen met de koningin aanwezig. Deze proberen we nu rond de 15^e september te introduceren op een nieuwe kast, maar de kans dat er na de winter een vervanging van de koningin zal gebeuren is erg groot. Het 'vijandige' volk zal immers onvoldoende kunnen vervangen worden door eigen stamgenoten. **Wat is nu de les van dit experiment?**

De volkeren hebben me een jaar vreugde bezorgd met veel honingproductie en grotere volkeren, maar ze zijn amper 1,5 jaar in onze stand aanwezig geweest. Het verlies van de volkeren is **mijn schuld** omdat de bijen begin juli een varroa-behandeling nodig hadden en dit niet hebben gekregen. Hierdoor en door de slechte klimatologische omstandigheden (slecht weer) heeft de varroa kans gezien om in juli én augustus nogmaals te verdubbelen. Hierdoor werd de **druk te groot** en klapte het volk als een pudding in elkaar. Kijk dus goed naar de varroaval of de detectie van bijen waarmee iets verkeerd is of broed waar kleine gaatjes in zitten. Als je dit **in juli** ontdekt dringt een **behandeling** zich op. Dit kan door bijvoorbeeld een bierkaartje of stukje stof met **mierezuur** (max. 10 ml.) te bedruppelen of een behandeling met o.a. **Beevital Hive Clean** (oxaalzuur, mierezuur en etherische oliën in 1 fles). Oxaalzuurstootbehandeling zijn in volkeren met broed weinig effectief. Tegelijk is het nog te vroeg om met de Thymolbehandelingen (Thymovar) te starten. Dat is eerder iets voor augustus.

Beste imkers, dit experiment is dus niet succesvol afgesloten. De schuld ligt in hoofdzaak bij mijzelf, maar ook klimatologische omstandigheden van deze zomer hebben zeker bijgedragen tot de ineenstorting van het bijenvolk. De lessen zijn getrokken, maar van bijen die niet meer behandeld moeten worden staan we volgens mij toch nog een eindje af. Niettemin zal selectie op termijn de enige voorwaarde zijn om niet om de haverklap te moeten behandelen en het verlies van bijenvolkeren in te dammen. Alleen dit keer met een tijdige, maar niet al te zware behandeling! Geert

PRIMORSKYBIJEN DEEL 3 THE END

Met ons vervolghet verhaal over 'behandelvrij imkeren' komt met de derde reeks al meteen tot een einde. Punt andere lijn, onze volkeren zijn dood. Het vergt natuurlijk een puntje uitleg hoe ver het zo kunnen komen is.

Begin juli was er immers nog geen vuiltje aan de lucht. De mijtenval op de varroaplank was normaal voor die tijd van het jaar. Tijd voor vakantie dus, maar onze bijen nemen in de zomer natuurlijk geen vakantie. Het is aan de imker om ook in dit seizoen zijn bijen niet uit het oog te verliezen.

We vertrokken echter met een gerust gemoed op reis naar Frankrijk. Tijdens de vakantie kreeg ik van het thuisfront (vader is immers al veel langer imker dan ikzelf) verontrustende berichten.

Een behandeling zou zich volgens hem opdringen en of hij dit mocht uitvoeren. Koppig en in vakantiesfeer vertelden we de man aan het thuisfront 'dood'leuk dat hij nog wel een paar dagen kon wachten zeker tot ik thuis was. Thuisgekomen ergens eind juli kon ik natuurlijk nog niet direct gaan kijken. Ik moest door allerlei thuisklussen die op me stonden te wachten nog een paar dagen ons bijenbezoek uitstellen. Ergens rond 30 juli ga ik dan eens **inspecteren in mijn twee kasten vrij van elke behandeling**.

Er zat alvast een pak minder volk op de kasten dan toen ik vertrok. De noodzaak om het volk te krimpen van 3 Langstroth-kasten naar 1 drong zich op. Meer verontrustend was het volk dat op de kast zat :

Vele bijen met misvormde vleugels

Veel broed met gaatjes in (typisch mijten die zich in andere cellen gaan verspreiden zijn)

Veel varroa's op de varroaplank (honderden).

Toch dacht ik nog dat het volk zichzelf wel zou beredderen. De superkoninginnen zouden het tij mogelijk wel vlug kunnen laten keren als het volk opnieuw kleiner zou worden (zie eerste deel van de reeks). Bij een inspectie een week later zag ik de varroa's gewoon lopen op de bijen en op de raten. Een **spoedbehandeling** drong zich op. Ik verdampte dan ook vlug een paar **EMK-tabletten** (Oostenrijkse tabletten waarin oxaalzuur vervat zit, maar veel minder schadelijk voor bijen en koninginnen dan zuiver oxaalzuur). De honderden varroa's die niet 'veilig' in de cellen zitten vielen er dan ook massaal af. Nadeel is dat de varroa's in de cellen niet geraakt zijn. Bovendien waren de **kasten al aangetast door allerlei virussen**. Hierdoor werd het jonge broed onvoldoende verzorgd (belangrijke winterbijen) en stierven later de zomerbijen gewoon af.

SOLITAIRE BIJ VERSUS HONINGBIJ

Een artikel in de Gazet Van Antwerpen dd.23/8/2011 editie Waas en Dender blz.37: Kinderen bouwen met Natuurpunt hotels voor eenzame bijen. Hierin werd het volgende beweerd : "Solitaire bijen zijn heel nuttig voor de planten. Ze bestuiven veel meer dan gewone honingbijen"

Ik was wel een beetje verbaasd en ook gekrenkt omdat onze honingbijen nog maar eens aan de kant geschoven werden door Natuurpunt. Ik ging op zoek op internet en zo kwam ik terecht bij de Ugent, Dries Laget. Op het eind van de beschrijving van de levenscyclus van de solitaire bij las ik het volgende:

Omdat solitaire bijen vooral stuifmeel verzamelen en nectar bijna alleen gebruiken voor de eigen energievoorziening zijn het veel betere bestuivers dan de honingbij. Honingbijen durven de bloemen vaak te beroven van hun nectar zonder daarbij de meeldraden aan te raken. Slechts een klein percentage van de door honingbijen bezochte bloemen wordt daadwerkelijk bestoven, terwijl de solitaire bijen bij bloembezoek voor 97% bestuiving zorgen. Hierdoor is één solitaire bij op het vlak van bestuiving equivalent aan 120 werksters van honingbijen. Bijen hebben zich erop toegelegd om stuifmeel als belangrijkste voedselbron voor hun broed aan te wenden. Daardoor is het voor de bijen zeer belangrijk om op een zo kort mogelijke tijd zoveel mogelijk stuifmeel naar het nest te kunnen brengen met zo weinig mogelijk energieverbruik. Dit is in de evolutie een zeer belangrijke selectiedruk geweest en heeft er voor gezorgd dat er nu een aantal bijen voorkomen met verschillende methoden om pollen te verzamelen en te transporteren.

Nadien geeft hij een opsomming van diverse methodes van verzamelen: Kropverzamelaars, buikverzamelaars, beenverzamelaars.

Indien je verdere interesse zou hebben om die artikels te lezen, gelieve dan de volgende link te gebruiken: [www. soliatirebijen.ugent.be/](http://www.solitairebijen.ugent.be/)

SB_website/levenswijze.html

Nog een interessant artikel van de Ugent is opgenomen onder de volgende link: <http://www.solitairebijen.ugent.be/derterminatie.html> en klik dan Tabel tot op genus in Pdf formaat of OpenOffice formaat.

Veel leesgenot. Paul

ACTIVITEITEN OKT-NOV-DEC 2011

Dit is alweer het laatste Bieke van dit kalenderjaar. Waar zijn de dagen, weken en maanden van dit jaar alweer naartoe? Het was dan ook een zeer druk jaar voor de WIB. Even op een rijtje zetten: 19 maart het symposium " Meer bloemen, meer bijen, meer biodiversiteit", het bouwen van de reuzeKorf en het opsmukken van de bijenhal, de viering van het 25-jarig bestaan van onze bijenhal op Hof ter Saksen en de daaraan verbonden tentoonstellingen "Bijenhallen en –standen in de wereld" en "Bijen anders bekeken". En dan hadden wij ook nog de initiatie cursus imkeren. Maar goed, het jaar is nog lang niet voorbij. Wij hebben nog enkele zeer interessante onderwerpen en sprekers voor u in petto.

Op **donderdag 13 oktober** houden wij onze traditionele "herfstvergadering". De agenda hiervan leest u wel in dit Bieke. Na deze vergadering dient zich een spreker aan die ons heel wat komt vertellen over het **onderhoud van ons imkermateriaal**. Willy gaat zich profileren als de " tante Kaat" van de imkers. Dit wil zeker niet zeggen dat hij alleen de waarheid en alle trukken in pacht heeft. Ook de aanwezigen mogen hun inbreng hebben. In de daaropvolgende maand november, op **donderdag 10 november** om juist te zijn gaat onze spreker van de dag alles vertellen over de **observatie aan de vliegplank**. Jos gaat ons introduceren in het "vliegplank lezen". Want op dit belangrijk onderdeel van de bijenkast kan je als imker heel wat zien van wat er al zo gebeurt in het volk zonder hun woning te moeten openen en dat niet enkel in de winter. Dat belooft zeker een boeiende avond te worden. En dan is er de laatste activiteit van dit jaar: wat de Ambrosiusviering zou moeten zijn op **donderdag 15 december** zal een **open bestuursvergadering** worden. Een bestuursvergadering waarop alle leden worden uitgenodigd. Ik kan jullie verzekeren dat we niet enkel zullen "vergaderen" maar we zorgen ook voor een hapje en een drankje en bovendien zullen de aanwezigen niet met lege handen naar huis gaan.

Tot op de volgende ledenvergaderingen.

WiDe

RELAAS VAN EEN NIEUWE IMKSTER

Toen ik vorig jaar november naar de info-dag kwam om me te laten inschrijven voor de initiatiecursus imker, wist ik helemaal niet waar ik aan begon. Ik zag het allemaal héél rooskleurig, want bijtjes houden, dat kon toch niet zo moeilijk zijn ? Toen kwam ik naar de eerste les en hoorde al die termen (zoveel verschillende soorten bijen, wespen, bij-vliegen, broedkamers, honingzolders, varroamijten (mijten !!!!???), broedbeperking, ruimte geven, inwinteren?????!!!!, hallo, waar zijn ze in godsnaam over bezig ? Het was allemaal een beetje Chinees voor mij. Maar ik was vastbesloten door te zetten. Zo ging ik bij Lea Servotte, iedereen kent haar wel, mijn eerste kast kopen. Nu is Lea een vroegere dorpsgenote van mij, en ze stelde me voor om bij Patrick, haar man in de leer te gaan, wat ik natuurlijk super vond. En zo belandde ik op een mooie lentedag op de stand van Patrick tussen een heleboel zoemende, steeklustige bijen, ik ga niet beweren dat ik toen geen hartkloppingen had. Maar alles went natuurlijk, en elke keer begon ik me daar toch wat meer op mijn gemak te voelen. Nog een geluk dat ik niet weet , wat Patrick toen over mij gedacht heeft, want hij zal me toch maar een dom kiekeke gevonden hebben, met al mijn onwetendheid. En zijn oren zullen af en toe ook wel getuit hebben door al mijn domme vragen, Patrick, sorry daarvoor ! Ondertussen had ik drie kasten staan, allen met een zwermvolkje erin, ééntje dat ikzelf geschept had, en de rest dank zij de hulp van Patrick. Spijtig genoeg heb ik vandaag mijn laatste kast moeten afkloppen, want na controle, kwam mijn vermoeden uit, dat er nog altijd geen broed aanwezig was, en dat de bijen uit de 2 andere kasten, gans de boel aan het leegroeven waren, met als gevolg : lege, weliswaar half- uitgebouwde ramen zonder honing of broed, enkel een beetje stuifmeel, en nog een handjevol bijen. Jammer, maar niets aan te doen !!!! Ik heb dus nu nog twee kasten om in te winteren, en ik hoop dat ik ze de winter doorkrijg. Een expert durf ik me zeker nog niet te noemen, ik ben me er pijnlijk van bewust dat ik nog héél véél te leren heb.

Gelukkig heb ik een héél goede peter, Patrick, BEDANKT!!!! voor al je geduld en al je hulp. Verder kijk ik héél erg uit naar de volgende cursus, spijtig genoeg zonder "onze Willy", want, het moet ook gezegd worden, van hem hebben we ook héél veel geleerd. Zo, dit was mijn relaas. Ingrid Vinck